

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2025-0021787

Vergadering van 24 april 2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam - Griffie

Auteur: Thomas Vink

Portefeuillehouder: Dirk Heijkoop

Rekenkameronderzoek Wonen 2024

Voorgesteld besluit

1. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport van de rekenkamer over 'Wonen' vast te stellen.
2. Ten aanzien van aanbeveling 1 het college opdracht te geven om een nieuw Woonbeleid op te stellen, waarbij de gemeenteraad vooraf de kaders stelt en het volledige beleid uiterlijk in december 2025 ter besluitvorming voorligt.
3. Ten aanzien van aanbeveling 2 het college opdracht te geven om:
 - 1 keer per kalenderjaar een raadsbijeenkomst over wonen te organiseren waarbij de harde en zachte woningbouwplanning binnen de gemeente worden besproken.
 - De gemeenteraad vroegtijdig en actief in positie te brengen om haar kaderstellende rol in te vullen bij woningbouwplannen.
4. Ten aanzien van aanbeveling 3 het college opdracht te geven om het gebruik van beleidsdoelen en indicatoren toe te passen bij het opstellen van het Woonbeleid.

Inhoud

Inleiding

In februari van 2024 heeft de Rekenkamer in afstemming met de begeleidingscommissie een onderzoeksprogramma opgesteld. Het eerste onderzoek van dit programma richtte zich op het onderwerp wonen. Het onderzoek is in mei van 2024 van start gegaan en begin 2025 afgerond. Het eindrapport is als bijlage bijgevoegd bij dit raadsvoorstel.

Voorliggend raadsvoorstel wordt u voorgelegd vanuit de begeleidingscommissie.

De drie aanbevelingen in het voorliggende eindrapport zijn:

- 1: Actualiseer het huidige woningbeleid.
- 2: Stuur bij op de zachte plannen in de woningbouwprogrammering.
- 3: Vul de kaderstellende en controlerende rol actief en collectief als raad in.

Beoogd effect

Invulling geven aan de woningbouwopgave van de gemeente Hardinxveld-Giessendam waarbij de gemeenteraad actief in positie is en de kaders stelt.

Argumenten

1.1 De conclusies zijn helder, herkenbaar en onderbouwd.

Het rapport is door de onafhankelijke Rekenkamer opgesteld. De externe en deskundige blik is goed om het beeld te scherpen en verdere stappen te zetten. Het rapport is zeer helder leesbaar en de conclusies zijn duidelijk herkenbaar en ook onderbouwd.

1.2 De aanbevelingen zijn toepasbaar en helpend.

De aanbevelingen raken de kernrollen van de gemeenteraad zijnde de kaderstellende en controlerende taak. De aanbevelingen sluiten aan op de ambitie en ook noodzaak om als gemeenteraad meer in positie te komen en invulling te geven aan de twee kernrollen.

1.3 Het college kan zich op hoofdlijnen vinden in de conclusies en aanbevelingen

Het college geeft in de integraal opgenomen bestuurlijke reactie aan dat de conclusies en aanbevelingen op hoofdlijnen kunnen worden onderschreven. Dit ondersteunt het rapport als ook voorliggend voorstel.

2.1 Het huidige woningbeleid is onvoldoende actueel.

Zoals het college in haar bestuurlijke zienswijze al aangeeft is het belangrijk om als gemeente een actueel woningbeleid te hebben. Dit mede gezien de grote opgave die er ligt en de landelijke en regionale ontwikkelingen op het woondomein. Op dit moment is er geen actueel Woonbeleid. In diezelfde bestuurlijke zienswijze geeft het college aan om eind 2025 een nieuw Woonbeleid aan de raad voor te leggen. De voorgestelde opdracht kan dan ook gezien worden als reëel en haalbaar.

2.2. Door als gemeenteraad aan de voorkant kaders te stellen wordt richting gegeven

Het Woonbeleid is bij uitstek geschikt om aan de voorkant (voor de zomer 2025) kaders te stellen. Op basis van de kaders kan het beleid opgesteld worden en wordt richting gegeven aan het college. Hiermee wordt de gemeenteraad maximaal in positie gebracht en wordt de rol van opdrachtgever gemarkeerd.

3.1 Een goede informatiepositie is essentieel om rollen in te vullen

Door een keer per jaar (of waar nodig meer) een bijeenkomst te hebben waarbij de gemeenteraad als geheel wordt geïnformeerd over de woningbouwplannen (zowel zachte als hardere plannen) komt de gemeenteraad in positie om haar kaderstellende rol in te vullen. Tevens is het een middel om de controlerende rol in vullen via monitoring van de doelstellingen.

3.2 De gemeenteraad dient vroegtijdig in positie gebracht te worden

Naast het informeren / bijpraten van de gemeenteraad dient de gemeenteraad in positie gebracht te worden om concreet kaders te stellen bij woningbouwplannen. Het moment en de mate waarin zal verschillen per type plan en afhangen van de rol van de gemeente in een woningbouwplan.

4.1 Concrete doelen bepalen de richting en maakt monitoring mogelijk

Wanneer de gemeenteraad concrete beleidsdoelen in het nieuwe Woningbeleid vaststelt kan zij door middel van diverse indicatoren ook haar controlerende rol beter innemen. Het model zoals aangereikt in het rapport is hierbij helpend en ook toepasbaar bij andere beleidsvelden.

Kanttekeningen

3.1 Definitie van zachte en harde plannen kan scherper

Er bestaat op dit moment geen heldere definitie voor 'zachte' en 'harde' woningbouwplannen. Het is van belang om dit meer uit te kristalliseren in het Woonbeleid. Dit om scherper te hebben in welke fase en op welke wijze de gemeenteraad in positie kan komen.

3.2 De overweging van het college tot het voeren van een meer actief en situationeel grondbeleid vraagt nadere doordenking.

In de bestuurlijke reactie wordt door het college in relatie tot aanbeveling 2 (sturing op zachte plannen) de overweging tot het voeren van een meer actief en situationeel grondbeleid genoemd. Dit vraagt echter een diepere doordenking of dit al dan niet wenselijk is. Waarbij tevens een uitspraak van de raad nodig is. Indien het college aanleiding ziet tot een beleidswijziging op dit punt dan wordt verzocht om hiertoe het gesprek aan te gaan met de raad en een voorstel voor te leggen.

4.1 Rolneming van de gemeenteraad is deels een houding

De aanbeveling over het actief innemen van de kaderstellende en controlerende rol als gemeenteraad is niet uitsluitend op te lossen door procedurele en praktische oplossing. Deze aanbeveling vraagt met name ook iets van de wijze van acteren van de gemeenteraad.

Financiële informatie

Voorliggend voorstel heeft geen financiële consequenties.

Communicatie

--

Vervolg

Het college is in eerste aanleg aan zet om met de aanbevelingen conform voorliggend voorstel aan de slag te gaan. Dit wel in nadrukkelijke afstemming met de raad als het gaat om planning en organiseren van een jaarlijks bijeenkomst.

Openbaar

Ja

Bijlagen

-
1. Eindrapport rekenkamer onderzoek Wonen incl. bestuurlijke zienswijze